

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dany Mazákové a soudců Mgr. Ondřeje Rotta a Mgr. Olgy Mičanové, ve věci

žalobce:

██████████, IČO: ██████████
sídlem ██████████
zastoupený advokátem ██████████ D. ██████████ K. ██████████
sídlem ██████████

proti

žalovanému:

D. ██████████ M. ██████████, narozený ██████████
bytem ██████████

o žalobě pro zmatečnost proti rozsudku Okresního soudu v ██████████ ze dne 25. června 2020 č. j. ██████████

k odvolání žalovaného proti usnesení Okresního soudu v ██████████ ze dne ██████████ č. j. ██████████

takto:

Usnesení okresního soudu **se zrušuje** a věc **se** okresnímu soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Shora označeným usnesením okresní soud nepřiznal žalovanému částečné ani úplné osvobození od soudních poplatků.

Okresní soud vyšel z toho, že žalovaný podal dne ██████████ žalobu na obnovu řízení, okresním soudem byl proto vyzván k zaplacení soudního poplatku ██████████. Poplatkovou povinnost však žalovaný splnil pouze zčásti, neboť dne ██████████ zaplatil na soudním poplatku 1 500 Kč. Současně žalovaný požádal okresní soud o osvobození od soudních poplatků.

Z prohlášení žalovaného o osobních, majetkových a výdělkových poměrech okresní soud učinil zjištění, že žalovaný má příjem z hlavního pracovního poměru, který však ničím neprokázal ani ho nedoložil, vlastní hodnotný nemovitý a movitý majetek, nemá žádnou vyživovací povinnost, měsíčně platí ██████████ a splátku hypotéky ██████████

Na základě toho okresní soud uzavřel, že žalovaný je schopen zaplatit soudní poplatek 5 000 Kč a nést další výdaje spojené s řízením a proto s odkazem na ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. žalovanému osvobození od soudních poplatků nepřiznal.

Žalovaný usnesení okresního soudu napadl včas podaným odvoláním. Bez bližšího upřesnění uvedl, že bez svého zavinění nemohl splnit svou povinnost uhradit soudní poplatek. Tvrdil, že nemá žádný příjem, je závislý na své matce, a že má vážné zdravotní problémy intenzity smrtelného onemocnění. Navrhl, aby odvolací soud usnesení okresního soudu změnil a přiznal mu osvobození od soudních poplatků.

Odvolací soud, poté co přezkoumal rozhodnutí i řízení, které jeho vydání předcházelo, dospěl k závěru, že toto odvolání je přípustné a je i důvodné.

Z obsahu spisu plyne, že předmětem řízení je žaloba pro zmatečnost, kterou žalovaný napadl rozsudek Okresního soudu [redacted] ze dne [redacted] č. j. [redacted]. V této věci byl žalovaný vyzván k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby. Žalovaný následně požádal o osvobození od soudních poplatků a okresní soud jej proto vyzval k vyplnění formuláře prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Žalovaný formulář vyplnil a okresní soud při posuzování poměrů žalovaného vycházel právě z tohoto prohlášení. Z obsahu prohlášení však vyplývá, že jej žalovaný vyplnil neúplně. I když totiž uvedl, že je zaměstnaný, a označil svého zaměstnavatele, nikde neosvětlil výši svého příjmu z tohoto pracovního poměru (případně absenci příjmu a její důvody) ani nepředložil potvrzení zaměstnavatele, ze kterého by bylo možno takový údaj zjistit. Žalovaný rovněž uvedl, že se léčí ze smrtelného onemocnění, avšak blíže to neupřesnil a ani nijak nedoložil. Je přitom na soudu, aby důsledně zkoumal všechny okolnosti, které jsou podstatné pro posouzení poměrů toho, kdo o osvobození od soudních poplatků žádá. Jestliže žalovaný své prohlášení vyplnil neúplně, případně údaje v něm nedoložil, měl okresní soud nejprve žalovaného vést k doplnění těchto údajů a případně k prokázání skutečností rozhodných pro posouzení důvodnosti žádosti o osvobození od soudních poplatků. To však okresní soud neučinil.

Okresní soud dále zcela pominul, že dle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. osvobození od soudních poplatků lze přiznat účastníkovi jen tam, kde nejde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Touto podmínkou přiznání osvobození se však okresní soud vůbec nezabýval.

Rozhodnutí okresního soudu je tak pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné, a proto odvolací soud rozhodnutí okresního soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).

V dalším řízení bude na okresním soudu, aby nejprve zkoumal, zda se v případě žaloby pro zmatečnost, kterou žalovaný podal, nejedná o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Pakliže by k takovému závěru okresní soud nedospěl, je třeba, aby žalovaného vyzval k upřesnění a prokázání, jaké jsou jeho zdroje příjmů, a v čem konkrétně spočívá případné omezení, jehož příčinou jsou zdravotní potíže žalovaného. K tomu okresní soud žalovaného vyzve, aby svá tvrzení doložil, a to s poučením, že jestliže údaje podstatné pro posouzení neschopnosti žalovaného uhradit soudní poplatek nebude moci soud ověřit, nelze k nim přihlížet. Poté okresní soud o návrhu na osvobození od soudních poplatků znovu rozhodne. Pakliže okresní soud návrh žalovaného zamítne se závěrem, že žalovanému jeho poměry umožňují zaplacení soudního poplatku, bude při tom dbát, aby z odůvodnění rozhodnutí bylo zřejmé, z jakých konkrétních zdrojů by žalovaný měl být schopen soudní poplatek zaplatit.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Hradec Králové 7. června 2021

JUDr. Dana Mazáková, v. r.
předsedkyně senátu